

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnośnym do domu i na prowincji rocznie Mk. 36, półrocznie Mk. 18—, kwartalnie Marek 9, miesięcznie Mk. 3—, w tym w tym kwartalnie Mk. 10.50

Sroda, 29 maja 1918 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie 1-3 i w tekście Mk. 1.75 l. z wiersz. pol. jedno-linowy Nekrologja i Reklamy 1 mk za wiersz pol. Ogłoszenia zwyce 50 l. za wiersz pol. Drobiazgi 75 l. za wiersz

Składajcie ofiary na szkoły na Podlasiu i Chełmszczyźnie.

2-ga LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno- oświatowych

23,500 losów, na które pada 11,750 wygranych i 10 premij.

Ciągnięcie II-ej kl. 4 i 5 czerwca 1918 r.

Zarząd, Warszawa, Królewska 23

Ostatni dzień wymiany przez graczy losów do II-ej klasy u odpowiedzialnych kolektorów upływa z dniem 31 maja r. b.

Na Dalekim Wschodzie.

Europa i Ameryka, całkowicie zabsorbowana wojną z mocarstwami centralnymi i ich sprzymierzeńcami, odwróciły uwagę od Dalekiego Wschodu, gdzie wyrasta nowa potęga wielkomocarstwowa i rozciąga coraz to wyraźniej wszechwładny wpływ w Azji wschodniej i na wyspach Oceanu Spokojnego.

Potęga tą jest Japonia, która jedna ze wszystkich członków koalicji przeciw-niemieckiej, osiągnęła wskutek udziału swego w wojnie powszechnej doniosłe korzyści i obecnie chce je utrwalić sobie, niebardzo się przytem licząc ze swymi sprzymierzeńcami — a już najmniej ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej.

Świeżym tego dowodem jest traktat chińsko-japoński, zawarty w Tokio, o którym ambasador amerykański w Japonii donosi, że jego treści nie udało się mu zbadać całkowicie; to jednak, co doszło do jego wiadomości wskazuje, że na umowie tej najgorzej wyjdą Stany Zjednoczone.

Niezależnie od umowy chińsko-japońskiej istnieje traktat anglo-japoński, który jest niejako uzupełnieniem.

To też Stany Zjednoczone Ameryki Północnej bardzo podejrzliwym okiem patrzą na Japonię i nie pragną jej czynniejszego udziału w akcji koalicjantów na rzecz przywrócenia w Rosji porządku i ładu przez interwencję Japonii na Syberji.

Sama Japonia nie kwapi się też z rozpoczęciem działań w tym kierunku. W Tokio panują nawet nastroje stanowczo przeciwne udziałowi Japonii w interwencji na Syberji w celach koalicji.

Rosja, zrewoltowana i na długie szasy rozbita, nie przedstawia już dla Japonii tego niebezpieczeństwa, jakie przedstawia carskie zaboreze imperium rosyjskie. Japonia wie dobrze, iż to, co jej potrzebne do osiągnięcia na wybrzeżach oceanu Spokojnego, na terytorjach stanu różnych dawniej posiadłości rosyjskich, w każdej chwili i bez trudu osiągnąć może.

Bez wojny z rewolucją rosyjską, samą siłą rzeczy ze swoimi zasobami, ze swoją pracowitą i tak liczną a przytem nader cenną ludnością w drodze pokojowej korzystać może z przyrodzonych bogactw Syberji, z

bogatych jej kruszców i minerałów. Idzie jej tylko o to, by japończycy, siedlącący się we wschodniej Syberji, prowadząc tam handel mieli zabezpieczone mienie i życie. W tej interesie bardziej leży nawiązanie przyjaznych stosunków z Rosją, skoro to okaże się możliwym, niż rozpoczęcie z nią kroków nieprzyjacielskich.

Interwencja na Syberji, gdyby do niej przyszło, pozwoliłaby Japonii zająć najwyższą wschodnią Syberję po Baikal, kraj Usuryjski, Mandżurię po Charbin, które i tak może już uważać za swoją własność.

Natomiast wszechwładny wpływ w Chinach, na wyspach Oceanu Spokojnego i tego południowo-wschodnich wybrzeżach leży jak najbardziej w interesie Japonii. Gdyby bowiem udało się jej uporządkować dziś chaotyczne stosunki w Chinach, wytworzyć w Pekinie rząd silny, całkowicie zależny od wpływów japońskich, utworzyć armię chińską, zorganizowaną na wzór armii japońskiej, wówczas byłaby we wschodniej Azji potęga, z którą nie osmieliłaby się rywalizować cała Europa, nawet w przymierzu z Ameryką, zwłaszcza bezpośrednio po tak potwornej wojnie, jak obecna.

Lecz oprócz Stanów Zjednoczonych Anglii i Francji mają również doniosłe interesy w Azji wschodniej. Stamtąd, Indochiny, Tonkin, są to kraje, na które rozciąga się wpływ Francji, bądź to bezpośrednio, bądź pośrednio. Anglii idzie o niestrącenie wpływów w Chinach Południowych, a przede wszystkim o Indie wschodnie, którym ongi groziła Rosja, dziś zagrożenie może w dalszej przyszłości Europa Środkowa, gdyby mocarstwem centralnym przy pomocy Turcji udało się dotrzeć do zatoki perskiej.

Dlatego też Wielka Brytania, egoistyczna, jak zawsze, nie zwracając uwagi na interesy swoich sprzymierzeńców — Stanów Zjednoczonych i Francji, zawarła z Japonią tajny układ, zamieniający dawny traktat tylko odporny na przymierze zaczepno-odporne, w razie, gdyby jej interesom w Indiach i południowych Chinach zagrożenie niebezpieczeństwo. Japonii niemniej zależy na tem, by mocarstwa centralne nie były zwycięzcami w tej wojnie i pośrednio, czy bezpośrednio nie dotarły do Zatoki Perskiej za pomocą linii kolejowej, łączącej Berlin z Bagdadem, co miałooby zbyt doniosły wpływ na stosunki handlowe Środkowej Europy z bogatymi rynkami Dalekiego

Wschodu, źródłami wszelkiego rodzaju surowców i nabywcami wytworów przemysłu. Dlatego chętnie łączy się ścisłym sojuszem z Anglią.

Są to bardzo dalekie perspektywy, całkowicie zależne od ostatecznego rezultatu wojny powszechnej, którego obecnie jeszcze przewidzieć niepodobna. Japonia jednak, pozostając wierna koalicji, nie ma ochoty mieszać się dalej do wojny na wielką skalę i pragnie akcją swoją o ile można ograniczać do niewielkich wyników, nie absorbujących wszystkich sił państwa wschodzącego słońca. Nie pragnie również wchodzić w konflikt zbyt ostry ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej.

Tak się obecnie przedstawia sytuacja na Dalekim Wschodzie, który po wojnie powszechnej odegra jeszcze w dziejach ludzkości doniosłą rolę.

Bądź co bądź przecież wycieńczonej przez wojnę powszechną Europie trudne będzie a nawet być może całkowicie niemożliwym zdobycie w Azji Wschodniej i Środkowej tego wpływu i stanowiska, jakie posiadała przed wojną. Z tem się też liczy obecnie zrezygnacja i nad wyraz przebiegła dyplomacja japońska, czego wyrazem jest jej terazniejsza bardzo ostrożna polityka w stosunku do żądań koalicjantów.

Coprawda krępuje ona w wysokim stopniu ruchy Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i przedstawia ciekawy obraz powikłania stosunków przez wojnę obecną nie tylko w Europie, lecz i w Azji.

St. Jan.

Rozwiązanie I-go korpusu polskiego.

Wczorajsza „Deutsche Warscha-uer Ztg“ pisze:

W ostatnich czasach położenie I-go korpusu polskiego pod dowództwem generała Dowbora-Muśnickiego, który stoi w okolicach Bobrujska, zmieniło się tak, iż trzeba było czem prędzej je wyjaśnić, podobnie, jak w wypadku rozbrojenia rosyjsko-polskich wojsk na Ukrainie.

Z powodu, iż korpus nie posiadał środków pieniężnych, żołnierze brali w chłopów produkty żywnościowe bez pieniędzy, co wywołało duże rozgoryczenie, przytem żołnierze nie byli zadowoleni w okolicy, w której się zostali na mocy układu w 25 lutego r. b. Przeprowadzili się też przez Dniepr do Wielkorusji, gdzie prowadzili krwawe walki z tamtejszymi mieszkańcami jak również z rosyjskimi żołnierzami.

Dotychczas do tego, iż korpus musiał wysłać ekspedycję karną po tamtej stronie Dniepru. Ekspedycja ta podpaliła wiele zagrod w Wielkorusji.

Z wszystkich stron dochodziły

skargi do władz wojskowych niemieckich.

Również i sytuacja pieniężno-żywnościowa stawała się coraz groźniejszą, tak, iż stan moralny wojska zaczął upadać. Nawet polscy komendanci uważali za konieczne jak najszybsze wyjaśnienie położenia.

Pierwszy korpus polski będzie rozwiązany. Oficerowie i żołnierze będą mogli powrócić do ojczyzny jako spokojni i zwykli mieszkańcy.

Rozwiązanie I korpusu nastąpi wkrótce, by już niedługo na odcinku frontu, zajętem przez korpus, zapanał spokój i swobodna komunikacja.

Żołnierze polscy powinni być zadowoleni, że mogą po wielu latach wojny powrócić na łono ojczyzny, o swobodzonej przez wojska państw centralnych.

Z Rady Miejskiej.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej otworzył wiceprezes dr. J. Rosenblatt, w obecności 36 radnych.

Sala przepelniona publicznością, wśród której przeważają urzędnicy biur magistratu.

Sprawa wyboru sekretarza prezydium Rady na miejsce p. Klocmana, który złożył swój mandat, na wniosek Komisji poświadczono-wyborczej została odłożona.

Następnie dr. Rosenblatt odczytał komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie ustanowienia Komisji apelacyjnej do rozpatrywania odwołań przeciw wymiarowi podatku od majątku.

Przewodniczący zakomunikował, że w d. 6.6 z okazji uroczystości obchodu 100 rocznicy zgonu gen. Dąbrowskiego Rada Miejska zwołuje uroczyste posiedzenie.

Z kolei odczytano interpelację w sprawie nadużyć przy rozdziale cukru, ujawnionych w seminarjum nauczyielskim.

Nadburmistrz Skulski wyjaśnia, że winni tych nadużyć zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Na zapytanie d-ra Rosenblatta, czy proponowane zmiany projektu, dotyczącego ograniczenia zużycia gazu i prądu elektrycznego zostały przeprowadzone, nadburmistrz Skulski wyjaśnia, że dotychczas nie otrzymano w tej sprawie odpowiedzi.

Dalej przewodniczący przedstawia wniosek magistratu w sprawie zatwierdzenia dodatków drożyznianych dla pracowników zarządu miejskiego. Potrzebę podniesienia dodatków drożyznianych uzasadnia nadburmistrz Skulski, zaznaczając zarazem, że fundusze na pokrycie tych wydatków uzyskane być mogą jedynie z pożyczki i podatków. O ile więc podatki od obywateli wpływać będą regularnie i utworzy się stały fundusz—Magistrat wystąpi z nowym

Żadamy zniesienia prowincji podmiotowych, które z powodu irredenty włoskiej i przy współdziałaniu rządu stały się obcymi. Domagamy się, aby Austria niewzruszenie pozostawała w militarnym i gospodarczym sojuszu z Niemcami i aby związek ten jeszcze bardziej zacieśniono i zabezpieczono pragmatycznie przeciw wszelkim zewnętrzny, czy to wewnętrznym zakusom.

Zycie robotnicze.

W Lublinie strajkują szewcy żydźli o 50 proc. podwyżki i tak już wygórowanych płac.

Z powodu aresztowania w Warszawie paskarzy na obuwie, około 4 tysięcy robotników (żydowskich) straciło pracę i część zarobku za robione w ukryciu buty.

W Poznaniu jest obecnie 270

towarzystw katolickich robotniczych, z tych czynnych — 160, inne śpią. Ze 175 towarzystw powołano pod broń 487 członków zarządu i 9043 zwykłych. W kraju zostało 1082 członków. 175 towarzystw posiada majątek w gotówce 73664 mk., a w nieruchomościach 61008 mk. Mimo wojny szereg towarzystw uzyskało nowych członków (182). Pośmiertnego wypłacono rodzinom robotniczym w ciągu zeszłego roku 21900 mk.

Jak donosi „Gazeta Nar.” według ułożonego przez krawczynię w Berlinie cennika wynosił ma płaca za uszyte skromnej sukienki — 20—45 marek, za suknię ślubną, wieczorową lub kostium — 40—80 marek za okrycie — 30—60 mk. Za przerobione prace za godzinę pracy 1 mk. 25 fen. — 1 mk. 75 fen. W domach prywatnych za 9 godzin pracy całodzienne utrzymanie i od 2 i pół do 6 mk.

HOTEL MANTEUFEL. - RESTAURACJA.

Wykwintna kuchnia Obiady z 5-ciu dań 5 marek.

Poleca wina: **Hiszpańskie. Koniaki kuracyjne oraz Stare Węgierskie Kościuszkowskie.**

6324—1

J. PETRYKOWSKI

Przedsiębiorstwo przewozowe

M. LENTZ

Przejazd Nr. 2. - - Przejazd Nr. 2.

Specjalność: **Załatwianie przeprowadzek w kraju i zagranicą oddzielnymi wagonami, bez przeładowywania.**

ZAKŁAD Naukowo - Wychowawczy zreformowany

przy Ośmioklasowym Gimn. Filologicznym Lic. praw. ks. Mieczysława Janowskiego w Zaciszu pod Piotrkowem.

Blizszych szczegółów zasięgnąć można u W-nego A. Juszkiewicza, ul. Piotrkowska 125, (w biurze Tow. Trójkąt) od godziny 10—12 w południe.

TANIA RESZTEK na damskie, męskie i dziecięce ubrania i okrycia. Bostony, szewioty, wury, alpagi, rozmaite towary na bluzki. Różne bawełniane resztki, oajgi, barehany i flancele. Ceny niskie, lecz stałe.

Łódź, Widzewska 40, m. 10, front, II piętro, na prawo

Siwe włosy

odzyskują pierwotny kolor po użyciu „Wody Pelanin”. Woda ta nie farbuje, lecz przywraca naturalny kolor włosów, nie zawiera tłuszczu ani osadu, nie brudzi przeto skóry. **Żądać we wszystkich składach.**

Doktor Józef Michałski okulista

— powrócił z Rosji. —
Przyjmuje codz. od 11—12 i od 4—6.
W niedziele i święta od 10 do 12
Piotrkowska 121.

Lekarz-Dentysta H. Lewita

Choroby zębów i jamy ustnej.
Przyjmuje od 10—2 i od 4—7.
Piotrkowska 17.

Akuszerka

z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Piotrogródzie, praktykująca 20 lat, przyjmuje. Dla pań przyjeżdżających osobny lokal „masaż” Piotrkowska 132 m. 14 —

Zakład kąpielowy

BUSK

w Polsce.
SEZON 1918 od 20 MAJA do 20 WRZESNIA.

Kaple siarczane, błotne, elektryczne, słoneczne. Wodolecznictwo. Wspaniały park kuracyjny. Wyborna (polska) kuchnia w zakładowej restauracji. Ceny przystępne.

Codziennie 20 czerwca do 20 sierpnia koncert wioślarskiej kapeli symfonicznej pod batutą królewską

p. p. Karola i Stanisława Namysłowskich.
Na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Swierzbę

nawet zadawnioną i z bolesnymi strupami. przyszcze, męczące swędzenie leczy radykalnie, bezwonny „Krem od swierzby” wyrobu apteki Ed. Lipińskiego, Warszawa—Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych, Łódzkiej i okolicznych

OGŁOSZENIA DRUGIE

Akuszerka Maria Kubińska przy ul. Piotrkowska 109 — 6.

Anna Szeclbur zgubiła paszport niemiecki, wydany w Pabjanicach

Aleksander Oltersztot zgubił paszport niemiecki, wydany w Pabjanicach

Mercé Zynbaum zgubiła legitymację chlebową wydaną dla 3 osób z 18 niezastką

Ferik Wozniak zgubił przepustkę na wyjazd do Prus z biura przy ul. Al. Kościuszki 3

Jedyny w Łodzi zakład naprawy cyfrowe garderoby używanej: przerabia, nieje, odświeża, czyści, pierze, chemicznie i farbuje garderobę męską. Roboty wykonywane starannie, szybko i tanio. Poleca Sortownia Chrześcijańska Piotrkowska 174

Pracownia sukien damskich i dziecięcych

pod firmą „MARJA”
ul. Zachodnia Nr. 36 m. 12

(lewa oficyna, I-sze piętro).

przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres krawiectwa wchodzące: suknie, kostjmy, żaklety, okrycia według najnowszych żurnali i fasonów. Kompletne wyprawy ślubne, wyprawy dziecięce i suknie żałobne. Wykończenie nadzwyczaj staranne. Wykonanie punktualne.

W 8-jo klasowym Gimnazjum Filologicznym

A. ZIMOWSKIEGO

przy ul. Targowej 85/87.

Egzaminy dla nowowstępujących od klasy podstępnej do VI-iej włącznie, rozpoczną się w dniu 10 czerwca r. b.

Podania przyjmuje kancelarja szkoły do 8 czerwca w godzinach szkolnych.

Dyrektor Bronisław Knothe.

Rutynowana nauczycielka

przyspasabia na stopnie celujące do wszystkich klas szkół średnich. Specjalność: język niemiecki i matematyka. Analfabetów wucza w krótkim czasie polskiego, niemieckiego i arytmetyki do buchalterji.

Benedykta 14 m. 28.